

5. CONSORCI SANITARI DE BARCELONA: DESPLEGAMENT ORGANITZATIU OPERATIU.

• La creació del Consorci Sanitari de Barcelona

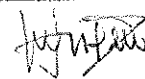
El Consorci Sanitari de Barcelona, constituït per la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona com a ens públic associatiu i de caràcter voluntari, fou creat per Acord del Govern de la Generalitat de 14 de novembre de 1988 i per Acord del Consell Plenari de l'Ajuntament de Barcelona el 25 d'octubre de 1988, amb l'objectiu, entre d'altres, d'articular l'organització dels serveis sanitaris a la ciutat de Barcelona. Els estatuts inicials del Consorci foren publicats mitjançant l'Ordre del Departament de Sanitat i Seguretat Social de 31 de gener de 1989 (DOGC núm. 1108, de 17.2.1989), parcialment modificada per l'Ordre d'aquest Departament de 7 d'agost de 1992 (DOGC núm. 1634, de 19.8.1992).

Tres eren, per tant, les característiques d'aquest consorci constituït abans de l'aprovació de la Llei d'ordenació sanitària de Catalunya (LOSC), sota la denominació inicial de Consorci d'Hospitals de Barcelona: ens públic dotat de personalitat jurídica pròpia, naturalesa associativa i el seu caràcter voluntari.

• L'adscripció del CSB al CatSalut i l'assumpció de funcions de regió sanitària

En virtut de la disposició addicional catorzena de la Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya, addicionada per la Llei 11/1995, de 29 de setembre, el Consorci Sanitari de Barcelona resta adscrit funcionalment al Servei Català de la Salut (CatSalut), assumint directament, pel que fa a la ciutat

CatSalutServei Català
de la Salut
Regió Sanitària
BarcelonaGeneralitat de Catalunya
Departament de Salut

Barcelona, 14 octubre 2010

de Barcelona, les funcions previstes per a les regions sanitàries. En desplegament d'aquestes previsions legals, d'una banda, s'aprovà el Decret 74/1997, de 18 de març, pel qual es dicten normes en desplegament de la disposició addicional catorzena de la Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya, segons la redacció donada per la Llei 11/1995, de 29 de setembre, en relació amb el Consorci Sanitari de Barcelona (DOGC núm. 2357, de 24.3.1997) i, de l'altra, es donà nova redacció als Estatuts del Consorci, aprovats per la Junta de General del Consorci en data 7 de novembre de 1996 i ratificats per Acord del Govern de la Generalitat de 18 de març de 1997, el qual es va fer públic mitjançant l'Ordre del Departament de Sanitat i Seguretat Social de 14 d'abril de 1997 (DOGC núm. 2380, de 28 d'abril).

- ***La delegació de funcions en matèria de planificació, ordenació i coordinació sanitària.***

Es en aquest mateix any (1997) i un cop assumides les funcions de regió sanitària, es produeixen una sèrie de delegacions de funcions que comportaran que el Consorci Sanitari de Barcelona (CSB) passés a exercir en l'àmbit de la ciutat de Barcelona funcions **d'ordenació, planificació i coordinació sanitària**: Així i pel que fa al Servei Català de la Salut (CatSalut), el seu Consell de Direcció acordà el 23 de juliol de 1997 delegar en el CSB les funcions d'aprovar les propostes generals en matèria d'ordenació i planificació sanitària, sociosanitària i de salut pública, d'acord amb les previsions del Pla de Salut, en l'àmbit de la ciutat de Barcelona, al mateix temps que es delegaren en la Corporació Sanitària de Barcelona les funcions d'establir les directrius generals i els criteris vinculants quant als centres, els serveis i els establiments adscrits al CatSalut, en l'àmbit de la ciutat de Barcelona, pel que fa a la seva coordinació amb els dispositiu sanitari públic.¹

¹ Vid. Resolució de 14 d'octubre de 1997, per la qual es dona publicitat a l'Acord del Consell de Direcció del CatSalut de 23 de juliol de 1997, de delegació de funcions d'aquest òrgan en favor del Consorci Sanitari de Barcelona (DOGC Núm. 2509 de 3.11.1997).

Barcelona, 14 octubre 2010

Aquest nucli important de competències delegades en el CSB, en matèria d'ordenació, planificació i coordinació sanitària, fou ampliat el mateix any, mitjançant Resolució del Departament de Sanitat i Seguretat Social², en virtut de la qual es delegaren al CSB i en l'àmbit de la ciutat de Barcelona, l'adscripció de les especialitats mèdiques als centres inclosos en la Xarxa Hospitalària d'Utilització Pública (plans directors per a la reordenació de l'atenció especialitzada –RAE-) i la delimitació territorial de les àrees bàsiques de salut.

- ***El CSB com a consorci legal***

Amb posterioritat, la Carta Municipal de Barcelona³ (1998) va configurar el preexistent CSB com a **consorci legal**, definit en l'article 61 de l'esmentada Carta com a ens associatiu creat per Llei, entre la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona per a la gestió conjunta de funcions, activitats o serveis i amb capacitat per exercir potestats reglamentàries, planificadores i, si s'escau, sancionadores. Aquesta configuració del CSB com a consorci legal ha modificat el caràcter voluntari del consorci creat l'any 1988, atès que ja no es pot esgotar la seva existència per mutu acord, sinó que només per llei es pot extingir el CSB.

- ***El caràcter d'ens públic del CSB***

La configuració del CSB com a ens públic té unes connotacions que estan vinculades a l'evolució del sector públic a Catalunya. En aquest sentit, el CSB està sotmès al control financer que exerceix la Intervenció de la Generalitat, d'acord amb les previsions de la Llei de finances públiques de la Generalitat, mitjançant informes anuals, a l'hora que està subjecte també al règim d'auditoria econòmica financera (empresa externa).

² Vid. Resolució de 21 d'octubre de 1997, de delegació de determinades funcions a favor del Consorci Sanitari de Barcelona (DOGC Núm. 2522 de 20.11.1997.)

³ Llei 22/1998, de 30 de desembre. DOGC Núm. 2801, de 8.1.1999.

Barcelona, 14 octubre 2010

Així mateix en tant que participat majoritàriament per l'Administració de la Generalitat i com a integrant del sector públic a Catalunya, el CSB està sotmès a la fiscalització de la Sindicatura de Comptes, i el pressupost del CSB, com la resta d'entitats del sector públic, s'inclou en el pressupost de la Generalitat de Catalunya.

Per últim destacar que el CSB està adherit a la pòlissa corporativa de la Generalitat (cash pooling)

- **Creació de l'Agència de Salut Pública de Barcelona**

A més, la Carta Municipal de Barcelona va conferir un mandat exprés al Consorci Sanitari de Barcelona: la creació d'un ens personalitzat de salut pública, mandat que es concreta en l'article 105 i que es verificà l'any 2002 amb la creació de l'Agència de Salut Pública de Barcelona⁴, com a organisme autònom del CSB, amb la finalitat de dirigir i gestionar els centres i serveis de salut pública de la ciutat de Barcelona, i a la qual s'han integrat els serveis i els recursos de l'extint Institut Municipal de Salut Pública de l'Ajuntament de Barcelona i se li han adscrit també per part de la Generalitat part dels serveis i recursos dels serveis territorials de salut del Departament de Salut (Laboratori)

- **El CSB i la Regió Sanitària Barcelona**

Amb motiu de la reordenació territorial del CatSalut, operada pel Decret 105/2005, de 31 de maig, es creà la Regió Sanitària Barcelona l'àmbit d'actuació de la qual abasta els municipis de les comarques del Barcelonès, el Baix Llobregat, el Garraf, l'Alt Penedès, el Maresme, el Vallès Occidental i el Vallès Oriental, la qual cosa ha comportat que si bé territorialment la ciutat de Barcelona ha passat a integrar-se en l'àmbit de la Regió Sanitària Barcelona, l'ens que a la ciutat de Barcelona continua exercint les funcions de regió

⁴ Vid. DOGC Núm. 3764, de 19.11.2002.

Barcelona, 14 octubre 2010

sanitària és el CSB, tal i com prescriu la disposició addicional segona del Decret 105/2005.

• Òrgans de Govern i de participació comunitària

Estatutàriament el CSB està dotat d'una Junta General i d'una Comissió Permanent en les que hi estan representades les dues administracions consorciades: Administració de la Generalitat i Ajuntament de Barcelona⁵. Corresponen a la Comissió Permanent l'exercici de les funcions que la LOSC atribueix al Consell de Direcció de les regions sanitàries del CatSalut, en l'àmbit de la ciutat de Barcelona, així com les facultats tuitives respectes dels òrgans creats o adscrits al CSB⁶.

Per a l'exercici de les funcions definides estatutàriament, així com les que són pròpies de regió sanitària i les delegades pel CatSalut i el Departament de Salut, el CSB ha de poder donar resposta la totes les obligacions que té assignades, mitjançant l'estructura i els mitjans adients (direccions territorials, planificació, atenció client, farmàcia, etc.) .

A més a més el CSB, està dotat d'un òrgan instrumental, la Corporació Sanitària de Barcelona, que exerceix les funcions de coordinació de la gestió del dispositiu sanitari públic de la ciutat de Barcelona, per bé que, amb els ajustos necessaris, ha de tendir cap a una vessant metropolitana, atesa la ubicació dels hospitals del sistema públic concentrats en molt bona part en l'anomenada primera corona.

Pel que fa a la participació comunitària, el CSB està dotat del Consell de Salut i participa en el Consells de Salut dels deu districtes de la ciutat de Barcelona, havent-se iniciat els treballs per a procedir en un futur a l'ampliació de la composició del Consell de Salut de Barcelona i a l'adequació dels Consells de Salut a les prescripcions del Govern Territorials de Salut.

⁵ Administració de la Generalitat (60%) i Ajuntament de Barcelona (40%)

⁶ Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) i l'Institut de Prestacions d'Assistència Mèdica al Personal Municipal (PAMEM)

- **Òrgans Tècnics de Ciutat.**

Per tal d'abordar les diferents línies assistencials, i en l'exercici de les funcions de planificació, ordenació i coordinació el CSB ha creat, per acord de la Comissió Permanent diversos òrgans tècnics: primària, hospitals, salut mental i addiccions, amb participació del CatSalut i del Departament de Salut, trobant-se actualment en fase de creació els de farmàcia i d'urgències i emergències,

- **Entitats proveïdores : AIS i Corporació Sanitària de Barcelona**

- a) Les Àrees Integrals de Salut (AIS)**

En una ciutat com Barcelona, degut a la diversitat de proveïdors i entitats que presten serveis a la població i a efectes de millorar la coordinació i el seguiment dels pacients un cop han entrat en el sistema sanitari públic justifica el sorgiment de les Àrees Integrals de Salut (AIS), l'ordenació de les quals ha estat aprovada per acord de la Junta General del CSB, en la sessió celebrada el 18 de desembre de 2009.

Les AIS són un projecte del Consorci Sanitari de Barcelona amb els proveïdors sanitaris del territori i els seus professionals, amb l'objectiu principal de millorar l'assistència sanitària a Barcelona Ciutat. Les AIS van ser definides en el marc d'unes jornades interinstitucionals, al desembre 2006, amb una àmplia participació dels diferents agents sanitaris de la ciutat. Atenent a la distribució dels fluxos naturals i el comportament dels ciutadans es varen definir 4 Àrees Integrals de Salut: Barcelona Nord, Barcelona Esquerra, Barcelona Dreta i Barcelona Litoral.

Missió

Oferir una atenció integral de salut, en un marc territorial, adreçat a la població mitjançant la coordinació efectiva de les entitats dels serveis de salut i els seus professionals.

Règim Jurídic

Les AIS són àmbits territorials dels Consorci Sanitari de Barcelona (Corporació Sanitària Barcelona) en els òrgans dels quals estan representats els proveïdors de les diferents línies assistencials de la ciutat de Barcelona.

Bases del Sistema organitzatiu

Les AIS, compten amb la implicació de tots els proveïdors del seu territori, han de dotar-se d'un sistema organitzatiu compartit, l'eix central és el pacient i la garantia de la continuïtat assistencial. En aquest sentit el full de ruta dels professionals del territori passa per treballar per patologies, sobre la base del redisseny de processos consensuat, intranivells i justificat en l'evidència científica, així com l'anàlisi d'altres línies complementaries i circuits.

Respectant les necessitats i prioritats organitzatives de cada territori, els elements comuns d'organització de les AIS són l'existència: CAIS (Comitè Àrea Integral de Salut), Comissió Permanent, Oficina Tècnica, Comitès Operatius i Grups Clínics o Professionals.

CAIS

El Comitè d'Àrea Integral de Salut (CAIS) és el responsable últim del projecte al seu territori i compte amb la representació dels màxims responsables de totes les entitats proveïdores implicades i del CSB.

A cada territori, el CAIS corresponent es reuneix una vegada a l'any, aprovant les principals línies d'actuació a proposta de la Comissió Permanent.

Presideix aquest Comitè la Direcció del CSB/Corporació Sanitària Barcelona, i per delegació el Director de l'AIS/Director Executiu.

Comissió Permanent

La Comissió Permanent (C.P.) és el responsable executiu del projecte i garanteix la continuïtat dels pactes del CAIS.

La C.P. està formada per un nombre variable de membres en funció de la idiosincràsia de cada territori i la designació dels mateixos correspon al CAIS a proposta del CSB.

La C.P. manté reunions periòdiques i és la responsable última del desenvolupament i seguiment del Pla de Treball una vegada aprovat per el CAIS.

Presideix el Director de l' AIS/Director Executiu.

Oficina Tècnica de suport a l' AIS

L'Oficina Tècnica (O.T.) és un staff de la Comissió Permanent, que garanteix el suport tècnic al desenvolupament del projecte.

L'Oficina Tècnica es responsabilitza del dia a dia del projecte seguint el Pla de Treball aprovat al territori, reporta a la C.P. de qui depèn funcionalment i dona suport als Comitès Operatius i Grups Clínics o Professionals.

Els recursos humans necessaris per al funcionament de les Oficines Tècniques hauran de provenir tant dels proveïdors com del propi CSB.

Comitès Operatius

La C.P., a proposta de qualsevol membre del CAIS, dels proveïdors o dels professionals del territori, pot impulsar la constitució de Comitès Operatius o Grups de treball.

Aquests grups de treball poden ser Comitès Operatius o Grups Clínics en funció de la tipologia i nivell de la seva línia de treball.

- Els Comitès **Operatius** treballen sobre la base de dispositius assistencials.

- Els Grups Clínics o Professionals treballen majoritàriament sobre la base d'especialitats clíniques RAE.

A més dels Comitès Operatius i Grups Clínics, la C.P. pot constituir altres grups de treball ad hoc, amb diferents nivells i estructures, per a quantes iniciatives es consideri oportú.

Composició i dinàmiques de treball dels Comitès Operatius:

Els Comitès Operatius han de representar als diferents proveïdors implicats a la seva línia de treball i, en general, estan formats per professionals de diferents nivells i categories assistencials.

Els membres són designats per la C.P a proposta dels diferents proveïdors.

Un exemple de dinàmica de treball el trobem en els Grups que desenvolupen la gestió clínica conjunta i la homogeneïtzació de la praxis clínica, a través de diverses línies amb objectius concrets, com els acords de derivació, la revisió de protocols i les vies farmacoterapèutiques o el desenvolupament d'activitats conjuntes de formació i investigació.

Els Comitès operatius i Grups clínics desenvolupen periòdicament reunions de treball, amb una continuïtat diferent en funció de les necessitats. Les propostes s'adopten per consens.

Coordinadors

Els Comitès Operatius i Grups Clínics estan liderats per un coordinador, designat per la C.P, que reporta periòdicament a la Comissió Permanent.

Altres:

Sistema d'acreditació de la participació professional

Els CAIS incentivaran les mesures oportunes per a reconèixer i acreditar la implicació dels professionals i dels coordinadors en els grups de treball del territori.

Barcelona, 14 octubre 2010

Els diferents proveïdors del territori acceptaran e incorporaran el reconeixement adient en les seves organitzacions a efectes de carrera professional, objectius i d'altres.

Sistemes d'assignació de recursos interns específics

El CAIS és una figura sense dotació pressupostària específica. Són les diferents entitats proveïdores del territori les quals aporten directament els recursos econòmics necessaris per al desenvolupament de les diferents activitats i el Catsalut, mitjançant el CSB, és l'entitat que en última instància integra i defineix l'assignació de recursos a través de la compra dels serveis als proveïdors del territori, atenent la dotació pressupostària disponible.

Altres aspectes vinculats al CAIS i Comissió Permanent:

Difusió i compliment d'acords

El CSB, tots els òrgans de gestió dels AIS i cadascun dels proveïdors afectats seran els responsables de la difusió i implementació real, dintre del seu àmbit de responsabilitat, de cadascun dels acords adoptats en el territori i per a això desenvoluparan quantes mesures oportunes estiguin al seu abast.

Sistemes d'incentius

La implantació pràctica dels acords clínics del territori hauria de ser reconeguda mitjançant la inclusió d'indicadors específics de seguiment en els acords de gestió dels diferents proveïdors i de les seves unitats i en els contractes de compra de serveis.

Imatge i utilització de logos

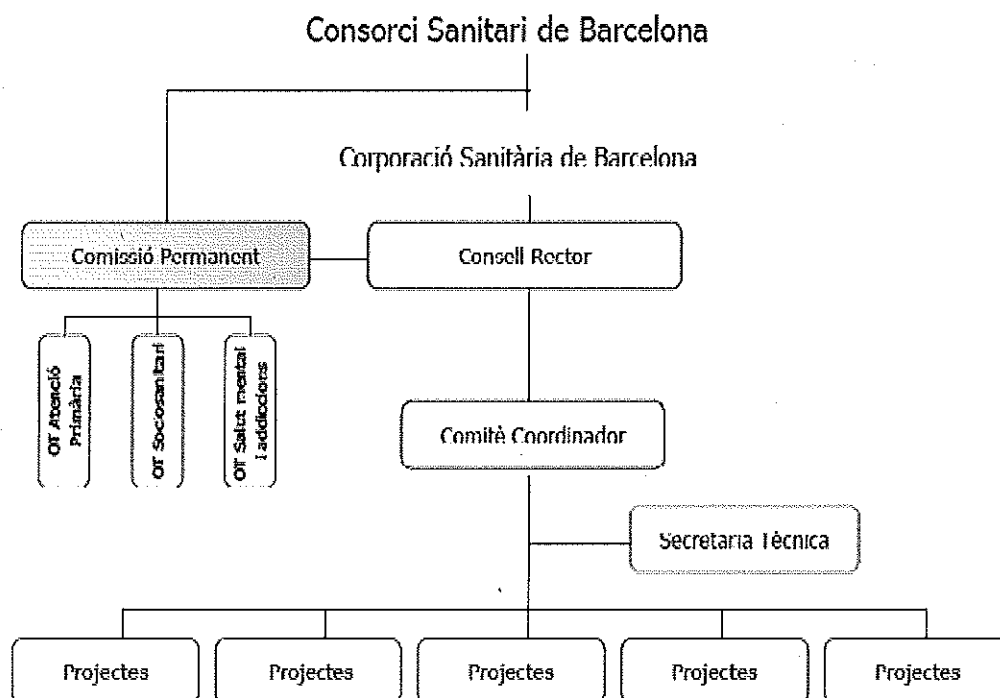
Totes les activitats públiques esdevingudes en el marc dels AIS, així com els documents oficials de difusió d'acords de cada territori, haurien d'anar acompanyats de la imatge gràfica aprovada pel CSB per a cada territori.

Les noves tecnologies com eina bàsica del territori

Els CAIS haurien d'apostar pel desenvolupament de les noves tecnologies de la informació com a eina bàsica en la gestió conjunta de la informació clínica i dotar-se de mitjans informàtics que facilitin la comunicació clínica entre diferents nivells assistencials.

b) La Corporació Sanitària de Barcelona

Recentment la voluntat de recuperar l'essència del que havia de ser en un principi el Consorci d'Hospitals de Barcelona ha propiciat una remodelació quant a la composició dels dos òrgans de govern que conformen la Corporació Sanitària de Barcelona: el Consell Rector i el Comitè Coordinador.

Corporació Sanitària de Barcelona

La Corporació Sanitària de Barcelona és l'òrgan instrumental de direcció i gestió del Consorci, sense personalitat jurídica, amb funcions relatives a la coordinació de la gestió i la tutela sanitària de les entitats adscrites al Consorci i les que creï o en les quals hi participi.

Òrgans de Govern

- Consell Rector
- Comitè Coordinador

Consell Rector

Funcions:

- Informa de la política de convenis i contractes per a la prestació de serveis amb el Servei Català de la Salut
- Adopta les mesures adients per tal de millorar la coordinació de llurs centres, serveis i establiments per tal d'optimitzar recursos
- Proposa a la Comissió Permanent del CSB la creació de comitès o comissions específiques i les funcions a desenvolupar

Composició:

- Cinc membres en representació de la Generalitat de Catalunya, designats per la Consellera de Salut
- Tres membres en representació de la Generalitat de Catalunya, designats per l'Alcalde de l'Ajuntament de Barcelona
- Un membre en representació de la Molt Il·lustre Administració de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, designat pel seu Patronat.
- Un membre designat per l'Hospital Clínic de Barcelona

Comitè Coordinador de la Corporació Sanitària de Barcelona

Funcions:

- Proposar al Consell Rector les mesures adients per millorar la coordinació dels centres, serveis i establiments de les entitats adscrites al CSB
- Assessorar al Consell Rector en les restants matèries sotmeses al seu àmbit de competència
- Aquelles funcions que li encomani la Junta General, la Comissió Permanent o que li delegui el Consell Rector, en l'àmbit de les seves competències.

Composició:

Representants de cadascun dels òrgans de gestió i entitats que creï el CSB o en les quals hi participi

Membres:

- 2 representants de l'Hospital de la Vall d'Hebron
- 2 representants de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau
- 2 representants de l'Hospital Clínic de Barcelona
- 2 representants del Consorci Parc de Salut Mar

Secretaria Tècnica:

Estructura tècnica que coordina i dona suport als projectes prioritzats pel Consell Rector que desplega el Comitè de Coordinació

Projectes operatius 2010

Per acord del Consell Rector de 20 de juny de 2010, s'ha procedit a aprovar els projectes operatius del Comitè Coordinador:

- Laboratoris clínics (aliances)
- CSUR: Centres, serveis i unitats de referència del Sistema Nacional de Salut
- Guàrdies mèdiques; racionalització i sostenibilitat
- Pla assistencial de la ciutat i la seva implicació en les obres
- Coordinació d'urgències i emergències
- Logística i compra
- TICS

